

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (czwarta izba)

z dnia 16 kwietnia 2015 r.*

Odesłanie prejudycjalne — Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości —
Paszport biometryczny — Dane biometryczne — Rozporządzenie (WE) nr 2252/2004 — Artykuł 1
ust. 3 — Artykuł 4 ust. 3 — Wykorzystywanie zgromadzonych danych w celach innych niż wydawanie
paszportów i dokumentów podróży — Tworzenie baz danych zawierających dane biometryczne
i korzystanie z nich — Gwarancje prawne — Karta praw podstawowych Unii Europejskiej — Artykuły 7
i 8 — Dyrektywa 95/46/WE — Artykuły 6 i 7 — Prawo do poszanowania życia prywatnego —
Prawo do ochrony danych osobowych — Zastosowanie do dowodów tożsamości

W sprawach połączonych od C-446/12 do C-449/12

mających za przedmiot wnioski o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie
prejudycjalnym, złożone przez Raad van State (Niderlandy) postanowieniami z dnia 28 września
2012 r., które wpłynęły do Trybunału w dniach 3 października 2012 r. (sprawa C-446/12),
5 października 2012 r. (sprawa C-447/12) i 8 października 2012 r. (sprawy C-448/12 i C-449/12),
w postępowaniach:

W.P. Willems (C-446/12)

przeciwko

Burgemeester van Nuth,

oraz

H.J. Kooistra (C-447/12)

przeciwko

Burgemeester van Skarsterlân,

oraz

M. Roest (C-448/12)

przeciwko

Burgemeester van Amsterdam,

oraz

L.J.A. van Luijk (C-449/12)

* Język postępowania: niderlandzki.

przeciwko

Burgemeester van Den Haag,

TRYBUNAŁ (czwarta izba),

w składzie: L. Bay Larsen, prezes izby, K. Jürimäe, J. Malenovský (sprawozdawca), M. Safjan i A. Prechal, sędziowie,

rzecznik generalny: P. Mengozzi,

sekretarz: M. Ferreira, główny administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 6 listopada 2014 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu W.P. Willemsa przez niego osobiście,
- w imieniu H.J. Kooistry przez niego osobiście,
- w imieniu M. Roest i L.J.A. van Luijk przez J. Hemelaara, advocaat,
- w imieniu rządu niderlandzkiego przez J. Langerę, M. Bulterman oraz H. Stergiou, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu francuskiego przez F.X. Bréchota, działającego w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu rządu szwajcarskiego przez D. Klingelego, działającego w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu Parlamentu Europejskiego przez P. Schonarda i R. van de Westelakena, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Rady Unii Europejskiej przez E. Sitbona, I. Gurova oraz K. Michoel, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Komisji Europejskiej przez B. Martenczuka i G. Wilsa, działających w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wnioski o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczą wykładni art. 1 ust. 3 oraz art. 4 ust. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 2252/2004 z dnia 13 grudnia 2004 r. w sprawie norm dotyczących zabezpieczeń i danych biometrycznych w paszportach i dokumentach podróży wydawanych przez państwa członkowskie (Dz.U. L 385, s. 1), zmienionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 444/2009 z dnia 6 maja 2009 r. (Dz.U. L 142, s. 1; sprostowanie Dz.U. L 188, s. 127) (zwanego dalej „rozporządzeniem nr 2252/2004”).

- 2 Wnioski te zostały przedstawione w ramach sporów między W.P. Willemsem, H.J. Kooistra, M. Roest i L.J.A. van Luijk a, odpowiednio, Burgemeester van Nuth (burmistrzem Nuth), Burgemeester van Skarsterlân (burmistrzem Skarsterlân), Burgemeester van Amsterdam (burmistrzem Amsterdamu) i Burgemeester van Den Haag (burmistrzem Hagi) (zwanymi dalej „burmistrzami”) dotyczących odmowy wydania skarżącym w postępowaniach głównych paszportu (sprawy C-446/12, C-448/12 i C-449/12) oraz dowodu tożsamości (C-447/12) ze względu na brak zgody tych skarżących na pobranie w tym celu ich danych biometrycznych.

Ramy prawne

Prawo Unii

- 3 Zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. b) zdanie pierwsze dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz.U. L 281, s. 31) państwa członkowskie zapewniają, aby dane osobowe były gromadzone do określonych, jednoznacznych i legalnych celów oraz nie były poddawane dalszemu przetwarzaniu w sposób niezgodny z tym celem. Stosownie do art. 6 ust. 1 lit. c) dane te powinny być prawidłowe, stosowne oraz nienadmierne ilościowo w stosunku do celów, dla których zostały zgromadzone i dalej przetworzone.
- 4 W myśl art. 7 lit. c), e) i f) dane osobowe mogą być przetwarzane tylko wówczas, gdy przetwarzanie danych jest konieczne dla „wykonania zobowiązania prawnego, któremu administrator danych podlega” lub „realizacji zadania wykonywanego w interesie publicznym lub dla wykonywania władzy publicznej przekazanej administratorowi danych lub osobie trzeciej, przed którą ujawnia się dane” lub „potrzeb wynikających z uzasadnionych interesów administratora danych lub osoby trzeciej, lub osobom [osób trzecich], którym dane są ujawniane, z wyjątkiem sytuacji, kiedy interesy takie podporządkowane są interesom związanym z podstawowymi prawami i wolnościami osoby, której dane dotyczą, które gwarantują ochronę na podstawie art. 1 ust. 1”.
- 5 Zgodnie z art. 4 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/38/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniającej rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylającej dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz.U. L 158, s. 77):

„Bez uszczerbku dla przepisów dotyczących dokumentów podróży mających zastosowanie do krajowych kontroli granicznych wszyscy obywatele Unii posiadający ważny dowód tożsamości lub paszport oraz członkowie ich rodziny, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich, lecz posiadają ważny paszport, mają prawo do opuszczenia terytorium państwa członkowskiego w celu odbycia podróży do innego państwa członkowskiego”.

- 6 Artykuł 5 ust. 1 dyrektywy przewiduje, że:

„Bez uszczerbku dla przepisów dotyczących dokumentów podróży mających zastosowanie do krajowych kontroli granicznych państwa członkowskie przyznają obywatelom Unii prawo wjazdu na ich terytorium z ważnym dokumentem tożsamości lub paszportem oraz przyznają prawo wjazdu na ich terytorium członkom rodziny, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich, z ważnym paszportem”.

7 Zgodnie z art. 1 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 2252/2004:

„2. Pasporty oraz dokumenty podróży zawierają w wysokim stopniu zabezpieczony nośnik pamięci, w którym znajduje się obraz twarzy. Państwa członkowskie mogą również dołączyć dwa płaskie odciski palców w interoperacyjnych formatach. Dane są zabezpieczane, a nośnik pamięci posiada wystarczającą pojemność i wydajność, aby zagwarantować integralność, autentyczność i poufność tych danych.

[...]

3. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do paszportów i dokumentów podróży wydawanych przez państwa członkowskie. Nie ma ono zastosowania do dowodów osobistych [tożsamości] wydawanych przez państwa członkowskie swoim obywatelom lub [ani] do paszportów tymczasowych i dokumentów podróży, których okres ważności wynosi 12 miesięcy lub jest krótszy”.

8 Artykuł 4 ust. 3 akapit pierwszy tego rozporządzenia stanowi:

„Dane biometryczne są gromadzone i przechowywane na nośniku pamięci w paszportach i dokumentach podróży w celu wydawania tych dokumentów. Do celów niniejszego rozporządzenia identyfikatory biometryczne przechowywane w paszportach i w dokumentach podróży wykorzystywane są wyłącznie w celu sprawdzania:

- a) autentyczności paszportu lub dokumentu podróży;
- b) tożsamości jego posiadacza za pomocą bezpośrednio dostępnych porównywalnych cech, w przypadkach gdy okazanie paszportu lub dokumentu podróży wymagane jest zgodnie z przepisami”.

9 Zgodnie z motywem 5 rozporządzenia nr 444/2009, które zmieniło rozporządzenie nr 2252/2004:

„Rozporządzenie [nr 2252/2004] wymaga gromadzenia danych biometrycznych i przechowywania ich na nośniku pamięci paszportów i dokumentów podróży w celu wydawania tych dokumentów. Pozostaje to bez uszczerbku dla jakiegokolwiek innego wykorzystywania lub przechowywania takich danych zgodnie z przepisami krajowymi państw członkowskich. Rozporządzenie [nr 2252/2004] nie wprowadza podstawy prawnej dla tworzenia lub utrzymywania baz danych dla przechowywania tych danych w państwach członkowskich, co jest kwestią należącą wyłącznie do prawa krajowego”.

Prawo niderlandzkie

10 Zgodnie z art. 2 ust. 1 lit. a) Rijkswet van 26 september 1991, houdende het stellen van regelen betreffende de verstrekking van reisdocumenten (ustawy z dnia 26 września 1991 r. określającej zasady wydawania dokumentów podróży, Stb. 1991, nr 498, zwanej dalej „ustawą o paszportach”) paszport krajowy jest jednym z dokumentów podróży wydawanych przez Królestwo Niderlandów.

11 Artykuł 2 ust. 2 tej ustawy stanowi, że niderlandzki dowód tożsamości jest dokumentem podróży, którym można posługiwać się w europejskiej części Królestwa Niderlandów oraz w państwach będących stronami europejskiej Konwencji w sprawie zasad regulujących przepływ osób między państwami członkowskimi Rady Europy zawartej w Paryżu w dniu 13 grudnia 1957 r.

12 W myśl art. 3 ust. 3 tej ustawy, w brzmieniu obowiązującym w chwili zaistnienia okoliczności rozpatrywanych w postępowaniach głównych, dokument podróży zawiera wizerunek twarzy, dwa odciski palców oraz podpis posiadacza. Artykuł 3 ust. 8 tej ustawy głosi, że organy wydające dokumenty podróży prowadzą ewidencję danych związanych z wydanymi dokumentami podróży.

13 Artykuł 65 ust. 1 i 2 ustawy o paszportach, w brzmieniu obowiązującym w chwili zaistnienia okoliczności rozpatrywanych w postępowaniach głównych, stanowił:

„1. W ewidencji dokumentów paszportowych, o której mowa w art. 3 ust. 8 zdanie drugie, organ, który wydał dokument podróży, przechowuje następujące dane:

- a. odciski palców, o których mowa w art. 3 ust. 3;
- b. dwa dodatkowe, określone przez ministra, odciski palców osoby, która złożyła wniosek o wydanie dokumentu podróży.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, udostępnia się wyłącznie organom, instytucjom i osobom w zakresie niezbędnym do wykonywania niniejszej ustawy”.

14 Ustawa o paszportach zawiera też art. 4a i 4b, ale w chwili zaistnienia okoliczności rozpatrywanych w postępowaniach głównych przepisy te jeszcze nie obowiązywały z uwagi na brak stosownego dekretu królewskiego. Artykuł 4a tej ustawy przewidywał, że minister prowadzi centralną ewidencję dokumentów podróży, w której przechowywane są związane z nimi dane. Ewidencja miała zawierać dane, o których mowa w art. 3 tej ustawy, oraz dwa odciski palców osoby, która złożyła wniosek o wydanie dokumentu podróży, inne niż odciski widniejące w dokumencie podróży w oparciu o art. 3 ust. 3 tej ustawy. Artykuł 4b ustawy o paszportach określał warunki udostępniania danych przechowywanych w centralnej ewidencji dokumentów podróży innym instytucjom, organom i osobom, w szczególności w celu identyfikacji ofiar katastrof i wypadków, wykrywania i ścigania przestępstw oraz prowadzenia postępowań w sprawie aktów stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa państwa.

15 Z dniem 20 stycznia 2014 r. art. 3, 4a, 4b i 65 ustawy o paszportach zostały zmienione. Zgodnie z art. 3 ust. 9 tej ustawy, który został dodany wskutek wspomnianej nowelizacji, odciski palców przechowuje się tylko do czasu zakończenia postępowania w sprawie wydania paszportu, czyli do momentu wydania paszportu posiadaczowi. Po wydaniu nowego paszportu odciski palców są usuwane z ewidencji. Artykuły 4a i 4b zostały zmienione w ten sposób, że nie przewidują już przechowywania odcisków palców w centralnej ewidencji i udostępniania ich osobom trzecim. Artykuł 65 ust. 1 i 2 tej ustawy został uchylony i zastąpiony ww. art. 3 ust. 9.

Postępowania główne i pytania prejudycjalne

16 W.P. Willems, M. Roest i L.J.A. van Luijk złożyli wnioski o wydanie paszportu. Właściwi burmistrzowie odmówili jednak ich wydania, gdyż zainteresowani nie zgodzili się na pobranie od nich odcisków palców. H.J. Kooistra złożył wniosek o wydanie niderlandzkiego dowodu tożsamości, który również został rozpatrzony odmownie ze względu na brak jego zgody na pobranie danych biometrycznych w postaci odcisków palców oraz wizerunku jego twarzy.

17 Swoją odmowę pobrania od nich danych biometrycznych skarżący w postępowaniach głównych motywowali tym, że pobieranie i przechowywanie tych danych stanowi poważne naruszenie ich nietykalności fizycznej oraz prawa do ochrony ich życia prywatnego.

18 Zdaniem skarżących w postępowaniach głównych owo naruszenie polega w szczególności na tym, że dane biometryczne są przechowywane na trzech odrębnych nośnikach. Dane te są bowiem przechowywane nie tylko na nośniku pamięci w niderlandzkich paszportach i dokumentach tożsamości, lecz także w zdecentralizowanej bazie danych. Ponadto przewidziane w ustawie o paszportach ostateczne zintegrowanie gminnych baz danych z centralną ewidencją tylko zwiększy ryzyko związane z bezpieczeństwem tych danych.

- 19 Skarżący w postępowaniach głównych wytykają też brak przepisów jednoznacznie określających grono osób, które będą miały dostęp do danych biometrycznych, co wiąże się z utratą przez nich kontroli nad tymi danymi.
- 20 Skarżący w postępowaniach głównych podnoszą też, że w przyszłości organy mogą wykorzystywać dane biometryczne w celach innych niż te, dla których zostały pobrane. W szczególności mogą one stać się obiektem zainteresowania organów wymiaru sprawiedliwości oraz służb wywiadowczych i bezpieczeństwa. Tymczasem z rozporządzenia nr 2252/2004 wyraźnie wynika, że do celów tego rozporządzenia dane biometryczne, takie jak odciski palców, mogą być wykorzystywane wyłącznie w celu weryfikacji autentyczności dokumentu i tożsamości jego posiadacza. Wykorzystywanie, którego obawiają się skarżący w postępowaniach głównych, naruszałoby też ich prawa podstawowe.
- 21 W następstwie oddalenia w pierwszej instancji skarg na decyzje odmowne burmistrzów, skarżący w postępowaniach głównych wnieśli apelację do sądu odsyłającego.
- 22 Sąd odsyłający zastanawia się na wstępie, w kontekście sprawy C-447/12, czy rozporządzenie nr 2252/2004 znajduje zastosowanie do dowodów tożsamości. W tym względzie z przepisów prawa Unii dotyczących swobodnego przepływu osób wynika, że w obrębie Unii Europejskiej dowód tożsamości pełni równocześnie funkcję dokumentu podróży. Ponadto dowód ten uprawnia do przekraczania granic państw nienależących do Unii, a konkretnie państw kandydujących do członkostwa w Unii Europejskiej. Nie można też wykluczyć, że art. 1 ust. 3 tego rozporządzenia może być rozumiany w ten sposób, iż pojęcie „dowodu tożsamości” w rozumieniu tego przepisu należy odczytywać w związku ze sformułowaniem „których okres ważności wynosi 12 miesięcy lub jest krótszy”, który również widnieje w tym przepisie. Tymczasem okres ważności niderlandzkiego dowodu tożsamości wynosi 5 lat.
- 23 Sąd odsyłający zwraca następnie uwagę, że wynik postępowań głównych zależeć będzie od zasadności zarzutu sformułowanego przez skarżących w tych postępowaniach, zgodnie z którym nie wiadomo dokładnie, w jakich celach dane pobrane w ramach postępowania o wydanie paszportu lub dokumentu podróży mogłyby być wykorzystane w przyszłości.
- 24 Sąd ten zastanawia się wreszcie, czy rozporządzenie nr 2252/2004 wymaga ustawowego zagwarantowania, tzn. w postaci powszechnie obowiązującej normy o charakterze generalnym, że dane biometryczne pobrane na podstawie tego rozporządzenia nie będą wykorzystywane do innych celów niż te, które zostały w nim przewidziane.
- 25 W tych okolicznościach Raad van State postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z dwoma pytaniami prejudycjalnymi w sprawach C-446/12, C-448/12 i C-449/12 oraz trzema pytaniami prejudycjalnymi w sprawie C-447/12.
- 26 Pytanie pierwsze w sprawach C-446/12, C-448/12 i C-449/12 oraz pytanie drugie w sprawie C-447/12 dotyczą ważności art. 1 ust. 2 rozporządzenia nr 2252/2004. Odpowiadają one pytaniu prejudycjalnemu postawionemu w sprawie zakończonej wyrokiem Schwarz (C-291/12, EU:C:2013:670).
- 27 W następstwie wydania tego wyroku sąd odsyłający postanowił cofnąć pytania prejudycjalne wskazane w poprzednim punkcie.
- 28 Raad van State podtrzymał natomiast pierwsze pytanie prejudycjalne w sprawie C-447/12, które brzmi następująco:

„Czy art. 1 ust. 3 rozporządzenia [nr 2252/2004] należy rozumieć w ten sposób, że nie stosuje się go w odniesieniu do wystawianych przez państwa członkowskie swoim obywatelom dowodów tożsamości, takich jak niderlandzki dowód tożsamości, niezależnie od ich okresu ważności oraz niezależnie od możliwości wykorzystania ich jako dokumentu podróży?”.

- 29 Raad van State podtrzymała też drugie pytanie prejudycjalne postawione w sprawach C-446/12, C-448/12 i C-449/12, a także trzecie pytanie prejudycjalne postawione w sprawie C-447/12, które są identyczne i zostały sformułowane następująco:

„Czy [...] art. 4 ust. 3 rozporządzenia [nr 2252/2004] należy, w świetle art. 7 i 8 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej [zwanej dalej »kartą«], art. 8 ust. 2 europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności [podpisanej w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 r.] oraz art. 7 lit. f) dyrektywy [95/46] w związku z art. 6 ust. 1 lit. b) tej dyrektywy interpretować w ten sposób, że w celu wykonania tego rozporządzenia przez państwa członkowskie wymagane jest ustawowe zagwarantowanie, że pobrane i zarejestrowane na podstawie rzeczonoego rozporządzenia dane biometryczne nie mogą być pobierane, wykorzystywane i przetworzone w innym celu niż wydanie dokumentu?».

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego w sprawie C-447/12

- 30 Poprzez swoje pytanie sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 1 ust. 3 rozporządzenia nr 2252/2004 należy interpretować w ten sposób, że owo rozporządzenie nie stosuje się do dowodów tożsamości wydawanych przez państwa członkowskie swoim obywatelom, takich jak dowody tożsamości wydawane przez władze niderlandzkie, niezależnie od ich okresu ważności oraz możliwości posługiwania się nimi w charakterze dokumentu uprawniającego do przekraczania granic innego państwa.
- 31 Zgodnie z art. 1 ust. 3 zdanie drugie rozporządzenia nr 2252/2004 rozporządzenie to nie ma zastosowania do dowodów tożsamości wydawanych przez państwa członkowskie swoim obywatelom ani („lub”) do paszportów tymczasowych i dokumentów podróży, których okres ważności wynosi 12 miesięcy lub jest krótszy.
- 32 W pierwszej kolejności należy zatem ustalić, czy zakres stosowania rozporządzenia nr 2252/2004 zmienia się w zależności od okresu ważności dowodu tożsamości.
- 33 W tym względzie z treści art. 1 ust. 3 zdanie drugie tego rozporządzenia wynika, że przepis ten ogranicza zakres stosowania tego aktu poprzez wyłączenie z niego dwóch kategorii dokumentów. Okoliczność, iż te dwie kategorie zostały połączone spójnikiem „lub [ani]”, pozwala przyjąć, że mamy tu do czynienia z dwiema odrębnymi kategoriami.
- 34 Powyższy wniosek potwierdza fakt, że w wielu wersjach językowych art. 1 ust. 3 zdanie drugie rozporządzenia nr 2252/2004, a w szczególności w wersjach: angielskiej („temporary passports and travel documents having a validity of 12 months or less”), niemieckiej („vorläufige Pässe und Reisedokumente mit einer Gültigkeitsdauer von zwölf Monaten oder weniger”) i niderlandzkiej („tijdelijke paspoorten en reisdocumenten die een geldigheidsduur van 12 maanden of minder hebben”), sformułowania „tymczasowe” i „których okres ważności wynosi 12 miesięcy lub jest krótszy” nie odnoszą się do jednej z kategorii, o których była mowa w poprzednim punkcie, a mianowicie do dowodów tożsamości wydawanych przez państwa członkowskie.
- 35 W tych okolicznościach należy stwierdzić, że sformułowania „tymczasowe” i „których okres ważności wynosi 12 miesięcy lub jest krótszy” nie odnoszą się do dowodów tożsamości wydawanych przez państwa członkowskie swoim obywatelom.

- 36 W rezultacie z treści art. 1 ust. 3 rozporządzenia nr 2252/2004 wynika, że rozporządzenie to nie ma zastosowania do dowodów tożsamości wydawanych przez państwa członkowskie swoim obywatelom, niezależnie od tego, czy są one tymczasowe, ani od tego, na jak długi okres zostały wydane.
- 37 Wniosek ten znajduje zresztą potwierdzenie w pracach przygotowawczych nad rozporządzeniem nr 2252/2004. Otóż z art. 1 ust. 3 projektu rozporządzenia Rady w sprawie norm dotyczących zabezpieczeń i danych biometrycznych w paszportach i dokumentach podróży wydawanych przez państwa członkowskie (dokument Rady nr 11489/04 z dnia 26 lipca 2004 r.) wynika w szczególności, że rozporządzenie to miało stosować się „do paszportów i dokumentów podróży, których okres ważności wynosi przynajmniej 12 miesięcy”. Nie miało zaś stosować się do „dowodów tożsamości wydawanych przez państwa członkowskie swoim obywatelom”.
- 38 W drugiej kolejności należy ustalić, czy okoliczność, że dowodem tożsamości, takim jak dowód tożsamości wydawany przez władze niderlandzkie, można posługiwać się w charakterze dokumentu podróży w obrębie Unii oraz w celu odbycia podróży do pewnej liczby państw trzecich, sprawia, iż taki dowód mieści się w zakresie stosowania rozporządzenia nr 2252/2004.
- 39 W tym względzie należy zauważyć, że dowód tożsamości, taki jak dowód wydawany przez władze niderlandzkie, z pewnością może służyć do identyfikacji tożsamości jego posiadacza w państwach trzecich, które zawarły dwustronną umowę z danym państwem członkowskim, a także, w myśl art. 4 i 5 dyrektywy 2004/38, w celu odbycia podróży do innego państwa członkowskiego.
- 40 Niemniej jednak z art. 1 ust. 3 zdanie drugie rozporządzenia nr 2252/2004, interpretowanego z uwzględnieniem uwag poczynionych w pkt 32–37 niniejszego wyroku, wynika, że prawodawca Unii jednoznacznie postanowił wyłączyć z zakresu stosowania tego rozporządzenia dowody tożsamości wydawane przez państwa członkowskie swoim obywatelom.
- 41 W rezultacie okoliczność, że dowodem tożsamości, takim jak dowód tożsamości wydawany przez władze niderlandzkie, można posługiwać się w charakterze dokumentu podróży w obrębie Unii oraz w celu odbycia podróży do pewnej liczby państw trzecich, nie sprawia, że taki dowód mieści się w zakresie stosowania rozporządzenia nr 2252/2004.
- 42 Z powyższych rozważań wynika, że na postawione pytanie należy odpowiedzieć, iż art. 1 ust. 3 rozporządzenia nr 2252/2004 należy interpretować w ten sposób, że owo rozporządzenie nie stosuje się do dowodów tożsamości wydawanych przez państwa członkowskie swoim obywatelom, takich jak dowody tożsamości wydawane przez władze niderlandzkie, niezależnie od ich okresu ważności oraz możliwości posługiwania się nimi w charakterze dokumentu uprawniającego do odbycia podróży do innego państwa.

W przedmiocie pytania drugiego w sprawach C-446/12, C-448/12 i C-449/12 oraz pytania trzeciego w sprawie C-447/12

- 43 Poprzez swoje pytania, które należy rozpatrzyć łącznie, sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 2252/2004, w związku z art. 6 i 7 dyrektywy 95/46 oraz art. 7 i 8 karty, należy interpretować w ten sposób, że wymaga on od państw członkowskich zagwarantowania, że dane biometryczne, które zostały pobrane i są przechowywane zgodnie z przepisami tego rozporządzenia, nie będą pobierane, przetwarzane i wykorzystywane w celach innych niż wydanie paszportu lub dokumentu podróży.
- 44 W tym względzie na samym początku należy zauważyć, że w świetle odpowiedzi udzielonej na pytanie postawione w sprawie C-447/12, powyższe pytanie należy rozpatrzyć tylko w odniesieniu do spraw C-446/12, C-448/12 i C-449/12.

- 45 Artykuł 4 ust. 3 rozporządzenia nr 2252/2004 wymaga w celu wydania paszportu lub dokumentu podróży pobrania danych biometrycznych, które mają być „gromadzone” i „przechowywane” na nośniku pamięci w tych dokumentach. Jeśli chodzi o „wykorzystywanie” tych danych, przepis ten stanowi, że do celów tego rozporządzenia dane te wykorzystywane są wyłącznie w celu sprawdzania autentyczności paszportu lub tożsamości jego posiadacza, w przypadkach gdy okazanie paszportu lub dokumentu podróży wymagane jest zgodnie z przepisami.
- 46 W wyroku Schwarz (C-291/12, EU:C:2013:670) Trybunał orzekł już, że wykorzystywanie i przechowywanie danych biometrycznych w celach określonych w art. 4 ust. 3 tego rozporządzenia jest zgodne z wymogami art. 7 i 8 karty.
- 47 Jeśli chodzi o wszelkie inne przypadki wykorzystywania i przechowywania tych danych, z art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 2252/2004, który dotyczy wykorzystywania tych danych tylko „do celów [tego] rozporządzenia”, w związku z motywem 5 rozporządzenia nr 444/2009, którym zmieniono rozporządzenie nr 2252/2004, wynika, że przypadki te nie zostały uregulowane w tym rozporządzeniu. W myśl tego motywu bowiem rozporządzenie nr 2252/2004 pozostaje bez uszczerbku dla jakiegokolwiek innego wykorzystywania lub przechowywania takich danych zgodnie z przepisami krajowymi państw członkowskich i nie wprowadza podstawy prawnej dla tworzenia lub utrzymywania baz danych dla przechowywania tych danych w państwach członkowskich, co jest kwestią należąca wyłącznie do prawa krajowego.
- 48 Wynika stąd w szczególności, że rozporządzenie nr 2252/2004 nie wymaga od państw członkowskich zagwarantowania, na poziomie ustawowym, że dane biometryczne nie będą wykorzystywane ani przechowywane przez to państwo w celach innych niż te, które zostały określone w art. 4 ust. 3 tego rozporządzenia (zob. podobnie wyrok Schwarz, C-291/12, EU:C:2013:670, pkt 61).
- 49 Co się następnie tyczy art. 7 i 8 karty, orzecznictwo Trybunału wymaga, aby prawa podstawowe zagwarantowane w karcie były uwzględniane, gdy przepisy krajowe mieszczą się w zakresie stosowania prawa Unii. Innymi słowy, jeżeli w danym przypadku zastosowanie znajduje prawo Unii, zastosowanie znajdują też prawa podstawowe chronione na mocy karty (wyroki: Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, pkt 20, 22; a także Texdata Software, C-418/11, EU:C:2013:588, pkt 71–73).
- 50 Z uwagi na to, że rozporządzenie nr 2252/2004 nie znajduje zastosowania w sytuacji rozpatrywanej w niniejszej sprawie, nie ma potrzeby badania, czy przechowywanie i wykorzystywanie danych biometrycznych w celach innych niż te, które zostały określone w art. 4 ust. 3 tego rozporządzenia, jest zgodne z ww. artykułami karty.
- 51 Powyższe stwierdzenie pozostaje bez uszczerbku dla ewentualnego badania przez sądy krajowe zgodności stosownych przepisów krajowych regulujących kwestię wykorzystywania i przechowywania danych biometrycznych z prawem krajowym oraz w danym wypadku z europejską Konwencją o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (zob. podobnie wyrok Schwarz, C-291/12, EU:C:2013:670, pkt 62).
- 52 Odnosząc się wreszcie do art. 6 i 7 dyrektywy 95/46, należy zauważyć, że poprzez swoje pytania prejudycjalne sąd odsyłający zwraca się o dokonanie wykładni wyłącznie rozporządzenia nr 2252/2004. Ponieważ, jak stwierdzono, owo rozporządzenie nie znajduje zastosowania w niniejszej sprawie, nie ma potrzeby odrębnego ustalania, w jaki sposób wspomniane artykuły w danym wypadku wpływają na krajowe przepisy regulujące kwestię przechowywania i wykorzystywania danych biometrycznych, które wykraczają poza zakres stosowania rozporządzenia nr 2252/2004.
- 53 W konsekwencji na postawione pytania należy odpowiedzieć, że art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 2252/2004 należy interpretować w ten sposób, że nie wymaga on od państw członkowskich zagwarantowania, że dane biometryczne, które zostały pobrane i są przechowywane zgodnie

z przepisami tego rozporządzenia, nie będą pobierane, przetwarzane i wykorzystywane w celach innych niż wydawanie paszportów lub dokumentów podróży, jako że kwestia ta nie mieści się w zakresie stosowania tego rozporządzenia.

W przedmiocie kosztów

⁵⁴ Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (czwarta izba) orzeka, co następuje:

- 1) Artykuł 1 ust. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 2252/2004 z dnia 13 grudnia 2004 r. w sprawie norm dotyczących zabezpieczeń i danych biometrycznych w paszportach i dokumentach podróży wydawanych przez państwa członkowskie, zmienionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 444/2009 z dnia 6 maja 2009 r., należy interpretować w ten sposób, że owo rozporządzenie nie stosuje się do dowodów tożsamości wydawanych przez państwa członkowskie swoim obywatelom, takich jak dowody tożsamości wydawane przez władze niderlandzkie, niezależnie od ich okresu ważności oraz możliwości posługiwania się nimi w charakterze dokumentu uprawniającego do odbycia podróży do innego państwa.
- 2) Artykuł 4 ust. 3 rozporządzenia nr 2252/2004, zmienionego przez rozporządzenie nr 444/2009, należy interpretować w ten sposób, iż nie wymaga on od państw członkowskich zagwarantowania, że dane biometryczne, które zostały pobrane i są przechowywane zgodnie z przepisami tego rozporządzenia, nie będą pobierane, przetwarzane i wykorzystywane w celach innych niż wydawanie paszportów lub dokumentów podróży, jako że kwestia ta nie mieści się w zakresie stosowania tego rozporządzenia.

Podpisy